

۲۰۱۶/۱۰/۲۳

پوهنمل حاجي محمد نوزادي

له اسلامه پر اېلم ته پر اېلم؟

يو تركي انډيوال لرم چې يو وخت مو په يوه كورس كې سره په گډه كار كاوه . دى چې يو روڼ اندى مسلمان ، تل يې موسكا پر شونډانو خپره ، ډير مؤدب سړى او زموږ بلاك ته نژدې په يوه بلاك كې اوسېږي ، كيدلاى سى ووايم چې گاونډى مې دى . كله چې موږ ډنمارك ميشتو افغانانو دلته پدغه زموږ د استوگنې په ښار (Aarhus) كې خپل مسجد نه درلود ، نو د اختر و لمونځونو او د جمعې لمونځونو د پاره به دده سره د دوي مسجد ته تلم . اوس چې د رب فضل دي موږ خپل مسجد لرو او مسجد مو ددغه تركي انډيوال د كور تر څنگ دي ، نو كله ناكله هغه د جمعې د لمونځه د پاره زموږ مسجد ته راځي.

افغانان خو په خپل هيواد كې دننه د لسيزو راهيسې د غم پر تگر ناست دي . موږ چې دلته بهر يو ، ددې مثل سره برابر اوسېږو چې وايي : در درون بلا باشي ، در بيرون بلا نه . هر كله چې به په هيواد كې كوم راکت لوبډلى وو يا كوم بمب چاودلى وو او يا كوم بختور ځانمركي به د وينو له درياب نه ځان د حورو تر ساحله رسولى او دلته يې رسنيو خبر خپور كړى وو ، تركي انډيوال به مې رانه پوښتل چې دا په افغانستان كې څه جهالت روان دى ؟ ده به خبرې راسره په ډنمارك كې كولى مگر « جهالت » يا كله ناكله « جاهليت » به يې په عربي ياداوه . ما به تل دده پدغه پوښتنه خجالت ايست او ور څخه به شرميدلم ، بله چاره مې نه درلوده ، ورته به مې وويل چې خداى دى ورحميرې . ده به تل ويل : افغانان يې بايد له تركي نه زده كړي چې هم غورږيدلى اسلام لرى ، هم غورږيدلى مدنيت دى او هم غورږيدلى اقتصاد ، ايا دا بده چې ترکان د خونديتوب او امن په غيږه كې خپل اسلامي مكلفيتونه تر سره كوي ؟ ما به هم په زړه كې د ځانه سره ويل چې كاشكي موږ هم د پاك رب د دومره رحم لايق و گرځو.

اوس دهغه مثل سره مخامخ يو چې وايي: «كه زه نه سوم ستا په رنگ، تا به كرم د ځان په رنگ». خدایه ! ددې پر ځاى چې تركيه دي زموږ په رنگ كړه ، كاشكي دي موږ ددوي په رنگ كړي واى . اوس چې په تركيه كې هم د بختورو كمى نسته او يو په بل پسې ځانونه د حورو و پستي غيږې ته رسوي ، زه چې مې هغه تركي انډيوال ووينم ، پوښتنه ورڅخه كوم چې دا بيا په تركيه كې څه جهالت سويدي ، هغه په ډير خجالت راته وايي: « نوزادي! ټول امت مسلمه د پر اېلمونو سره لاس او گريوان دى ، نور مې پر زخمونو مالگي مه پاشه».

خبره د اسلام او پر اېلمونو راغله . د روان ۲۰۱۶ كال د اكتوبر په ۱۴ نيټه مې په ډنماركې ورځپاڼې مترواكسپرس كې يوه ليكنه ولوستل چې د فرانسې د اولسمشر ، هولاندي Hollndde له خولې يې ليكلي دي: « فرانسې د اسلام سره په يوه پر اېلم اخته ده، . . . بلي پدې كې هيڅ شك نسته چې موږ د اسلام سره پر اېلم لرو ». ددغو كرښو وروسته د ليكنې ليكوال زياتوي: «دا هغه څه دي چې يو اولسمشر يې بايد هيڅكله و نه وايي». ښايې د ښاغلي هولاندي دا نظر به د هغو ناوړو پېښو سره په تړاو سره وي چې سربكال د ځينو تندلارو د خوا په فرانسې كې منځته راغلي.

اوس به راسو دې خبرې ته چې ولي هره ناوړه پېښه او پر اېلم د اسلام سره د يوه پراخ او خيږ غوښتونكي دين په توگه تړل كيږي ؟ اسلام خو لكه څنگه چې ما په ديني كتابونو كې لوستي ، د توحيد دين دى او پر دې خبره ټينگار كوي چې پاك خداى رب العالمين دى ، نه رب المسلمین ، يانې په دې دنيا كې پر ټولو انسانانو باندي مهربانه دى ، نه يوازې پر مسلمانانو باندي . بله خبره چې هولاندي يې بايد په پام كې ونيسي ، هغه داده چې دغه سخت دريځي او بنسټ پالنه په اسلام كې چې دى يې د پر اېلمونو ډك بولي ، د كومه سوه ؟ كه دا د اسلام يوه نه بيليدونكي برخه وي ، نو دا دومره پيرى ولي دغه اوسني پر اېلمونه نه وه ؟ ځيني كسان د اخوان المسلمین گوند چې په مصر كې منځته راغي ، ددې ډول ناخوالو پيل كونكي يادوي . پدې هكله بايد دا هم له ياده و نه باسو چې د هغه وخت د اخوان المسلمین نژدې ډيرى مصري مشران مدني خلك وه ، رپرې يې خريلي ، اروپايي دريشي گاني يې اغوستلي او لكسي نيپايي گاني يې تړلي . لنډه داچې د نننيو بنسټپالانو ځانگړتياوي ور سره نه وي . ښه ، بيا نو دا بنسټ پالنه له كومه راغله ؟ دا هغه سوال دى چې بايد ځواب ورته پيدا سي.

ښاغلى هولاندي ! ددغې پوښتنې ځواب هم ډير مشكل ندى . كه ستا په ياد وي ، د تيري پيرى د اويامو كلونو په پاى او د اتيايمو كلونو په پيل كې چې د ساره جنگ بازار تود وو ، پدغسې نازكو شرايطو كې د كرملين لنډه غرو او په سياست كې ناپوهو مشرانو د سره اردو ادمخوره سپيان پر افغانستان ور مارش كړل ، اولسمشر حفيظ الله امين يې

د پاڼو شميره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همكارى ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينگه كړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليكنې د ليكنيزې بڼې پاڼوالي د ليكوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليكنه له راليرلو مخكې په خيږ و لولى

وواژه او پر ځای یې خپل لاسپوڅي ببرک کارمل ته په کابل کې د ارگ واک و سپاره . ددې سره سم تاسې لويديزوالو د امريکا په مشرۍ د سوسياليزم د ټکولو په موخه اسامه بن لادن د هغه د ورانکارو انډيوالانو سره اسلام اباد ته راوست ، هلته مو خپل په مالي مرسته د (ای ایس اي) پلاس د بنسټپالني او تروريزم د روزلو مرکزونه ورته جوړه او د تيوريتيکي چارو مشرتوب مو همدغه بن لادن ته وسپاره . بن لادن چې پخپله يې هم ميليارډونه ډالر درلوده او د لوړ استعداد خاوند وو ، ستاسې په مرسته يې دټولي نړۍ څخه د حورو ترې بنسټپالان سره راټول او د القاعدي مرکز يې په پاکستان کې جوړ کړ . کله چې د افغانانو د بيشميره قربانيو له برکته سور اردو د شا دخوا په لغته ووهل سو او د زمره له هيواده و شړل سو او ور سره سم نه يوازي شوروي اتحاد بلکه ټول سوسياليستي بلاک درې وړې سو . تر دې وروسته تاسې پسله دی نه افغانان نور هير کړل او د تنظيمي ناورين پر اور مو يو په بل پسې تيل ور اچول ، مگر تروريزم او بنسټپالنه د يوه سيستم په توگه د پخوا پشان په خپل مرکز پاکستان کې پاته سول . د هم هغه وخت راهيسې د القاعدي بنامار چې تاسې په خپل لستونۍ کې ساتلي وو ، د اعتياد له مخې يې بايد د زهره کڅوړي يو په بل پسې تخليه کړی وای ځکه چې د ډيري مودې د پاره يې دغه کڅوړي په خپلو غاښونو کې ساتلای نه سوي . نور نو نه شوروي پاته وو ، او نه هم کمونيزم . خود کرده درد ندارد . کوهی مه کينه د بل سړي په لار کې – کنه ستا به د کوه په پلو لار سي . دادي اوس هغه زهر ستاسی په وجود کې هم توييري . مور هم پدې باندي ډير خواشيني يو چې ددغو زهره د قربانيانو ډيري برخه بي گناه وگړي دي.

کله چې امريکا او انډيوالانو يې وليدل چې القاعده نور د نړيوالو په ذهنيتونو کې د امريکا او يارانو سره يې تړلي گڼل کېږي ، دوی يې د بدیل په لټه کې سوه . هغه وو چې په عراق کې د داعش پر پروژې کار پيل سو . په لنډه موده کې دې پديدې دومره پراختيا او وده وکړه چې نړۍ يې حيرانه کړه . بنکاره خبره ده چې دا ټول برياليتوبونه نه د تشو لاسونو کار دي او نه هم خود به خوده تر سره کېږي.

بناغلي هولاندي ! مور يو مثل هم لرو چې وايي : مه کوه په چا ، چې و به سي په تا . اوس نو پخپله ووايست چې ايا تاسې د اسلام سره پرانلم لری که اسلام ستاسې سره ؟

د اوس د پاره همدومره

پای

د پاڼو شميره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ